

eddig mellőzötték súlyos károkat okozott Danzig gazdasági életének.

A nyilatkozatot nem lehet félremagyarázni. Férstas kényszerű beismerése olyan tényeknek, amelyeket szóban és írásban le lehetett ugyan eddig is tagadni, de a valóságban katasztrofálisan jelentkeztek. És Danzig szabadállam első volt azok között, akik ezt leagadták. Véreshangu propagandát szítottak a zsidók ellen és egy esztlend múltán jelentkezett ez eredménye: zsákkucába került a szabadállam gazdasági vérkeringése. . . .

Danzighban a nemzetiszocialista párt bomlását tehát nem belső zendülés, vagy hatalmi kérdés indította el hanem a tisztára értelmi és gazdaságpolitikai síkon folytatott el a likvidálásig. Komoly megnemlé. Mert a lapok ma már nyíltan bevallják, hogy a nemzetiszocializmus, mint világnézet, mint eszme, mint förtélmény mozgó erő, csufos vereséggel szenvedett. Németországban ép úgy, mint Ausztriában és most Danzig a legutóbbi állomás.

A danzigi példát pedig követni fogják újabb államok és újabb példák. Az eseményeket nem lehet elszigetelni. Nem lehetett a horogkereszt hódítását sem megállítani, amíg őnmaga rem leplezte a véres árbrátját. Most tehát nem lehet a tisztulást sem megakadályozni. És úgy látszik végre a tisztulás nem csak délben, hanem komoly és örövendes valóság . . .

Ki a legnagyobb?

Cuza az értelemszerűen bölcsesség bajnoka az „Apărărea Națională” egyik legutóbbi számában az emberi nagyságok fölött emelkedik és a mint az egy egyetemi professzorhoz állik, — Hillert tartja a legnagyobb.

És otthonvesztett kiverésében is boldog volt, hogy erős tudott lenni és hősiessé ellenállani a Gonosznak. Nem volt több pénze, mint pár darab huszfilléres a zsebében, mégsem győzedelmeskedni látta a Sátán, hogy visszamenjen és leleplezze a mezűt. Most már ugy érte, hogy megbérlie a keze, ha kinyitná és levenné a szent pergament.

A Sátán még egy utolsó erőfeszítést tett, hogy leverje lábáról reb Herselt. Átarcot veti magára és szenteskedő szemrehányásokkal illette. — Mégsem volt helyénvaló, — mondta — hogy éppen a mezűdőba rejtettél el a hitványosság emteri pénzt. Tizenegyszer van a mezűdőban az Egyetlenegynek, a Legfelsőbbnek szent neve; nem tizenegyszer isenkéromlás hái, reb Hersel, hogy a Legfelsőbb legyen őrvője és lakója a tisztulatlan pénznek?! Fordulj vissza vedd ki és vidd magaddal!

Reb Hersel megállt, majd: — nem térek vissza, — mormolta a szekállába és tovább ment. — Leány hozományja az a pénz, tehát nem méltatlan arra, hogy akár a szent Tóra őrizze. Leány hozományja minden időben szent valami volt!

Néhány hónap múlt el azóta, az orosz kiverők az országból és mindenütt, ahol nemekültek voltak, közhírre tette a halóság hogy nyugodtan visszamehetnek, elmúlt a baj. Reb Smül Berzova is visszament, egyelőre csak Feilfaluba, nem Ritszkovba. És egyedül ment vissza; felesége menekülés közben üdűgyuladást kapott és meghalt, leányát pedig elvesztette valahol.

S Ung Feilfaluban vértá az a hitország, akinek átáda volt a pénztel, hogy rejtsd el. Nevét akkor nem kérdezte, tehát nem tudta és

ASKO gyorsmelegítő fürdőkálya. 5 perc alatt meleg zuhany, 15 perc alatt meleg fürdő, 50%-os tüzelőanyag megtakarítás. Kapható minden jobb vaskereskedésben. Ár: Lei 2550.

Hillert tartja a legnagyobb. Hillert viszont Hinderburgot, nyilván azért, mert ő már nem állhat újjába. Hinderburg visszamaradt végrendelete viszont, azonos sikon mozog Cuza álláspontjával, amennyiben szintén Hillert tartja a legnagyobb.

Mert Hiller június 30-ika óta annyit már elismert, hogy a nemzetiszocializmus és így ő maga is hibát hibára helmózott. Cuza azonban ezt a vezérnek nem hiszi. Ő nem ismeri el, hogy Hiller is követhet el gyarló politikai hibákat, nem ismeri el, hogy a Führtér is tévedhet. De Cuza nem ismeri el azt sem, amit és a Hillert a legnagyobbban tart. Cuza Hinderburgot nem veszi semmibe, legfeljebb annyit ismer el róla, hogy, mint egyszerű katona használható egy eszmének. A Führtér mellett Hinderburg azonban szóba sem jöhet. Hiller viszont a lannenbergi váröröny mellett, nyilván túlzott szerénységéből, azt mondta, hogy nevét Hinderburg nevével nem is lehet egy napra említeni. Hiller, Hinderburg szellemét hívja munkájához segítségül . . .

Már most, ha hiszünk Cuza-nak és hiszünk Hillernek is, akkor az eredmény több lesz, mint érdek. Cuza szerinti ugyanis Hiller a legnagyobb és Hinderburg csak egyszerű mi-faher. Hiller viszont Hinderburg alá helyezi magát, tehát kevesebb, mint egy mi-faher. Ha már most Hiller egy mi-faher és Cuza-nak ő vezére, az olvasó fanatizálására bízunk, hogy megállapítsa Cuza szerepét ezen a förtélményi ranglétra.

Zsidók Kolombiában

A délamerikai Kolombiában összesen 2000 zsidó létezik. Bogotá fővárosában pedig 500-ra rug a zsidó lakosság száma. A kolombiai zsidóság 80 százaléka Lengyelországból származik, az utóbbi időben azonban Romániából is átádtak zsidó bevándorlók. A zsidó kezében főként a cipő, kontfektó és trükü kereskedelem ő szponzora. 1934-től egy kis szerfard hitközség is volt Kolombiában. A spanyol aristokraták közül még ma is sok marraus van.

A zsidó és nem-zsidó lakosság között igen jó viszony uralkodik. Jelenleg Kolombiában nyoma sincs az antiszemitizmusnak, sőt a mi tenetükkel szemben ismerik, Sajnos, azonban Kolombiában létező zsidó élet nincs. Az ifjúság teljesen asszimilált létezőben nő fel, keresztény iskolákban látogat, sőt még magánoktatást sem lehet számonra nyújtani a tanítólányok körében.

A gazdasági élet ez ugyanevetett. „Zsidó központban” összpontosul. — A kolombiai állampolgárságot egyébként igen nehéz megszerezni. Legfeljebb is 5 évet kell ez országban tartózkodni, de még így is csak intervensió esetében ádták meg. Az „Erta” kimondottan csak filantrop ügyekkel foglalkozik a „Hias”-nak viszont semmi kapcsolata nincs a hitközséggel. A vidéken élő, mintegy 1500 zsidó — nagyszólván alig tud valamit a zsidóságáról. Nem tartja le a számbat, ez ünnepeket sem tartják számon, kizárólag csak egzisztenciájuknak élnek.

Pénzrel rendelkező emberek igen könnyen lehetőséget látnak Kolombiában. A kispárokkal, kerekesszékűk és kézművesek nem ízelenek addt és a lakosság igen barátságosan fogadja a zsidó bevándorlás.

A kolombiai zsidóság körében szintén létező a Palesztina utáni vágy. Számosan akarnek a Szent-földre menni, sőt vannak olyanok, akik már földet is vásároltak. Bogotában cionista szervezlet is van, amely egyetlen feladata a főváros zsidóságának. Egyedül áll lehet zsidó szőlő halm. Megjelenik „Unser Tribunal” címen egy zsidó irodalmi lap is. Külöföldi zsidó sajtó csak a cionista szervezletre jár.

HIREK

A Népnök cikkeinek utómozását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5694

Péntek: Elul 13, augusztus 24.

Szombat: Elul 14, augusztus 25.

Heti szidra: שבת

Heti háfóra: שבת

Szombat kezdete:

üzet bezárás 7.10

gyertyagyújtás 7.15

Isteniszelet kezdete 7.20

Szombat befejezése 8.20

Perek 1—2, שבת

A tel-avivi hitközség

Fennállása óta most első ízben állította össze Tel-Aviv város hitközsége tagjainak létszámát és intézményeinek kiállítását. A város vezetősége által kidolgozott két fehérvörös igen érdekes adatközlő számla és sok tekintetben győzedesen más levékenységgel mutat ki, mint általában más hitközségek. A kiállításban szerepel a hitközség által egy bevándorlási hivatal. Az irókban felvilágosításokat adnak és kerveket nyújtanak a kormányhoz a telet-avivi rokonai bevándorlásának engedélyezésére. Az amull évben 820 ilyen kérvény ment ki a hivatalból. Az irók ügyvédok vezetése alatt áll. Egy másik irók az országban, hogy a megadósondt akorok állampolgársági ügyeit intézze. A statisztikailag kimutatott év folyamán 376 állampolgársági ügyet intéztek el kedvezően. A segélyre szorulóknak 6395 fontot utallak ki. Ejjel mehelyle 12 025 éjszakai föltölték el. A „Sociális segély” ügyszályban munkát szernek, orvosi segélyt nyújtanak, jogvédelmet tartanak fenn és költődnek az élethez. A „Kontraktív Bank” egy év alatt 411 kérészt folyósított 3560 font értékben, kizárólag munkásoknak. A rabbinus főként mint zsidó jogforrás működik és a zsidó törvények szellemében ítélkezik. Egy év alatt 479 per volt, 385 ítélettel, 919 házaságot regisztráltak és 242 válást, 188 elválást. A legutóbbi évben előtört az házasság, a rituális fűrds is, amelyek költősegeit fölfelet dolgoznak. Értékes azonban, hogy a kiállításban egyházi szű sincs a temetőről, vagy zsidó elhalálozásokról. Ugy látszik Tel-Avivban nem halnak meg az emberek. . . . A dolog egyszerű magyarázata azonban csak annyi, hogy a temető, nem a hitközség, hanem a város kezelésében van. Nem kevésbé csodálatos azon az olvasó, hogy szó sem esik a zsinagógról. Hitközség zsinagóga nélkül? Ez sincs azonban épen így. Tel-Avivban több, mint 60 templom van, kisebbek, közepesek, nagyobbak. Ezek azonban nem tartoznak a hitközséghez, önálló szervezeti élet élnek és a hitközségnek nincs is jogkördőre vonni őket, működésüket. A legutóbbi évben dolog azonban még ezután következett. A tel-avivi rabbinus és hitközség ugyazólvan semmi sem törték az ifjúság vallásos nevelésének kérdésével. A 15,662 fontos kiadás mellett mindössze egy 132 fontos ítélet látnak, amely kultur- és nevelési célokra lett fordítva, ezen témaságokról azonban a Habimah színtárlak ki legelőképpen a részét. Az iskolák a város és megavállalták irányítása alatt állnak. A legutóbb iskolákban azonban nincs vallásos oktatás, sőt sok esetben a vallásos oktatással ellentétben áll az irányítás. Igen kívánatos volna tehát, ha a hitközség vallásos iskolák létrehozásán fáradozna.

Igen súlyos mutasztás förtélm a hitközséget a Chevra Kaduca intézmények elhanyagolása tekintetében is, amely vallási vonatkozásban rendkívüli káros eredményeket szül. Általában le lehet szőzezni, hogy a 25 éves fiatal zsidó városban még nagy az anarchia és sok minden megoldásra vár.

A baptista világkongresszus a fágyüfőlet ellen. Berlin. — A napokban ért véget Berlinben a baptista egyházfelekezlet világkongresszusa. Rendkívüli fellétnést kellett C. E. Wilson londoni baptista lelkes beszéde a fajkérdésről. Kijelentette, hogy az antiszemitizmusnak kizárólag csak politikai és gazdasági okai lehetnek, de semmi esetre sem vallási vonatkozásai. A faji és vallási üldözés az istentagadásnak szörnyű dokumentuma és tagadása a testamentumok. — Mely szomorúval halunk! — mondotta Wilson — az egyes keresztény államokban megnyilvánuló zsidóüldözésekről, mert ezek az igazságtalanságok sérítik a keresztény etika szellemét. Nem szeretjük Islent, ha ugyanakkor üldöztük más vallásos testvéreinket. Az antiszemitizmus az igazságtalanságok egy piszkoz megnyilvánulása, amely a félelem és irigység általanszűntetőiből születelt.

Engedélyezték a rituális vágást Német-Felsősziléziában. A zsidó távirati ügyrökség megbízható forrásból jelenti, hogy a birodalmi belügyminisztérium Német-Felsősziléziában engedélyezte a rituális vágást. A felsősziléziái zsidók ugyanis emlékirattal fordultak a belügyminiszterhez, amelyben kifejtették, hogy Felsősziléziára, amely a Népszovetség védnöksége alatt áll, nem vonatkoznak az egész birodalomban érvényes törvények, így a rituális vágás tilalma sem. A belügyminisztérium ezzel válaszolt a felsősziléziái zsidók folyamodványára, hogy utastította a halóságokat a rituális vágás engedélyezésére. Figyelmeztették azonban a halóságokat, hogy a rituálisan vágott marhák száma árnyban legyen a felsősziléziái zsidóság szükségletével. A birodalom más területeire rituálisan vágott hus természetesen nem szállítható.

Dr H. Grünfeld szemorvos és szemoperateur, a becsi szemklinika volt orvosa, a prágai német szemklinika volt tanársegédje, rendelékét Cluj, Celta Regele Ferdinand 43-45. szám alatt megnyitotta.

Bonyolalom egy zsidó halványlét körül. Jeruzsálemben röviddel ezelőtt a zsidó felünpelyes keretek között a Sir Eli Kadoorie indult zsidó filantrop halványlét körül az zsidó mezőgazdasági iskolát Sir Arthur Wauchopra népszerűen kormányzó részvételével. Az iskola 60 000 fontot fordítottak a nagy halványlétből, melynek másik részéből egy arab mezőgazdasági iskolát építettek fel. Ez az iskola már néhány hónapja működik. Ennek az iskola-vezetésnek értékes története van. Kadoorie, a iskola-vezetésnek 120 000 fontot hagyott hátra palesztinai nagy filantrop, amelynek célja az arab nevelési célokra, amelyek, akik Kadoorie ismerék és ez egész zsidó közvélemény meg volt győződve róla, hogy Kadoorie nem gondolt mátra, mint zsidó iskolákra. A palesztinai kormány azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a halványlét általános palesztinai iskolákra vonatkozik. A zsidó álláspont ugyanakkor dr. Lurie a cionista szervezlet nevelésügyi osztályának vezetője és Kish ezredes, az exekutív politikai vezetője képviselte a kormánytól szemben. Az ügyből per lett, melyet Indiában, Kadoorie hazájában folytattak le. A tárgyalást nem lezárta be, miután az exekutív képviselő megállapodott a kormányval, hogy a halványlét egy zsidó és egy arab mezőgazdasági iskolát fognak felépíteni és fenntartani.

Az önkéntes arab „határőrök” erőszakot követtek el két fiatal zsidó lányon. Tiberias. — A Tel-Avivban megjelenő „Hion Mejuhad” héber lap jelenti, hogy Palesztina északi határára, Kapernaum közelében, 2 fiatal zsidó leányt sétájuk alkalmával 4 arab megtámadott és igazolásra szított fel, majd földreterelték a megdöbbent lányokat és erőszakot követtek el rajuk. — A megdöbbent leányok egy közeli zsidó házba menekültek a menekülni után, ahol sirva panaszozták el az esetet. A lányok nevei értehető okokból a lapok nem közlik. Az „Hion Mejuhad” ez alkalommal is rámutat az arab szabadcsapatok működésének veszélyére és érélyes lépéseket követel ellenük. Ezek az önkéntes arab határőrök, írfák a lapok, az illegális bevándorlás elleni küzdelem címén legmegdöbbenőbb büntetéseket követik el. Ártatlan embereket rabolnak ki és bántal maznak és vesztelyeztetik az ország békéjét.

Benes pártja zsidó alosztályt szervez. Egy Brattslavából érkező jelentés szerint, Benes külügyminiszter pártja, a napokban értekezletet tartott, melyen elhalálozták, hogy a párt, mely eddig elhanyagolta a zsidók megszervezését, haza lételemmel megteszi a lépéseket egy zsidó szektó létesítésére. A párt vezetősége értékelésük szerint megkezdte a tárgyalásokat és sikerült már eddig több pozsonyi befolyásos zsidót az új pártalakulatnak megnyerni.

Halálozás. Késve kapjuk a hirt Budapestről arról a szomorú eseményről, hogy Virág Gyulának, a Mult és Jövő kiadóhivatali igazgatójának neje, az Oratóról elszármazott kiváló nagyszony, elhunyt. Virág Gyulának, a híres Kurándér család leszármazója volt, aki mielőtt Budapestre költöztek volna, előklő szerepelt játszott a régi Oradea társadalmi életében. Halála mely részvételt keltett Budapesti zsidó társadalmában és mindenütt, ahol a derék nagyműveltségű uriaszonyt ismerték.

Megbízható orth. kóser szakácsnőt keresek október 1-re. Ajánlatok Deutsch Hermannhoz Suloica (vold Szabadka) Jugoslavia.

Antiszemita veszély Tuniszban. Tunisz. Megbízható forrásból két hírek szórultak atól lehet tartani, hogy az algiri zavargások a tuniszi mohamedánokra is kihatnak. A halóságok már előkészületeket tettek az esetleges rendezavarások megakadályozására. A mohamedánok egyes köreiben izgalom propaganda folyik a zsidó lakosság ellen. Szaxban kisebb kiengések voltak a nyomászló és izgalom atmoszféra követeztében.

ÖNTÖZGESSE AKKOR KINÓ HA EGGER PETROL ÖNTÖZŐ. Kérjük mindenütt az „ALBA-IULIA” antiszeptikus pipere szappant. Kézmosáshoz használjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjegyű „URSUS” szappant. Gyártja: Breckner János r.-i. Alba-Iulia.

Kérjük mindenütt az „ALBA-IULIA” antiszeptikus pipere szappant. Kézmosáshoz használjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjegyű „URSUS” szappant. Gyártja: Breckner János r.-i. Alba-Iulia.

TUNGSRAM GYÖNGYFÉNYLÁMPA TETSZETES, ELŐKÉLT. Ez menorák gyertyatartók, s serlegek, s evészközök, Tispiomi kegyeserek, bármily művészeti kivitelben legolcsóbb árban. Gyártása és eladása: „TACAMUL” zsidó gyárban Cluj, Strada Gen. Neculcea No. 8.

TUNGSRAM GYÖNGYFÉNYLÁMPA TETSZETES, ELŐKÉLT. Ez menorák gyertyatartók, s serlegek, s evészközök, Tispiomi kegyeserek, bármily művészeti kivitelben legolcsóbb árban. Gyártása és eladása: „TACAMUL” zsidó gyárban Cluj, Strada Gen. Neculcea No. 8.

Tátraalomnicsi **SCHREIBER PENZIÓ** **Magas Tatra!**
Orth., kóser, elsőrendűkonyha és kiszolgálás, Mérsékelt árak. Felnőti leányok kíséret nélkül is felvételnak. Egész éven át nyitva.
Schreiber Mór bérlő, Tatranska Lomnica, Bugsch-villa.

Palesztinai hírek

A Németországból Palesztinába vándorolt Cziron egyetemi tanár, aki már néhány éve Tel Avivban mint orvos működik, nagyszabású szanatórium építését tervezi, melyhez világviszonylatú nőgyógyász és legeriánsz színt is járúna. A Tel Avivban élő orvosi kapacitások véleménye szerint a szanatórium építésével megkezdődne a város olyan orvosi fejlődése, hogy népszerű firdőhellyé nője ki magát.

Tel-Aviv lakosságának állandó emelkedése miatt szükségessé vált a rendőrség létszámának felemelése. Egyelőre 50 rendőrt alkalmaz a rendőrelőtanács, amelyből 25 zsidó és 25 arab megjelölésű lenne.

A Keren Kajemeth központjának hivatalos jelentése szerint a folyó pénzügyi évi val 9 hónapjában (1933 októbertől, 1934 júniusig) 180.410 font volt a Nemzeti Alap bevétel, ez azonban elmaradt egy ugyanezen periódusának 129.328 font bevételeivel.

Az »Itan Mejudah« jelentése szerint a cionista Allionskomité Palesztinában élő tagjai, a nepokban tanácskozással ültek össze Tel-Avivben, hogy a cionista pártok közötti béke megteremtéséről tárgyaljanak. A tanácskozáson résztvett a Mizrahi, a Hail cionisták, a Poale Mizrahisták és az Állampárt képviselői.

A Tel-Adasim nevű zsidó koloniat, augusztus 12-én éjszaka, 3 arab meglátta. Az idejében értesített rendőrséggel tűzharcot kezdték, amelynek során 1 arabot a rendőrök felöltöztet, míg a másik kettőt elmenekült.

A »Palestine Post« jelentése szerint, a libanoni gazdasági és politikai körök rendkívül szívesen látnának egy intenzív zsidó bevándorlást. Komoly vezetőférfiak meg vannak győződve arról, hogy a zsidó bevándorlás az ország népe nagy előnyökkel jelentene. A bevándorlás tervére a köztársaság elnöke Habib Pasa Saad is megértően fogadta. A zsidó bevándorlás ellen vannak azonban, a főként extrém nemzeti beállítottságú fiatal orvosok, ügyvédek, mérnökök és szabadfoglalkozásúak, akik jelenleg munkanélkül vannak és félnek az idegen konkurenciától. Hogy ennek az ellenzéknek felelmet a francia állóságok levezessék, rendelkezlet adtak ki, amelynek értelmében a palesztina-libanoni határmentén a földek eladása mindazon idegenek számára tilos, akik nem rendelkeznek az országban törvényes letelepedési joggal.

Az Agudas Jisrael 70 certifikátot kapott a palesztinai kormánytól a Szorjeltuniban és más országokban élő rabbik számára.

A Jewish Agency ezzel a tervvel foglalkozik, hogy az ut álljával érkező chalucok számára lakásokat építtet a kolóniákon. Különböző telepeken barakokat és sátánkat is építenek.

Számos arab falu lakossága visszatartotta az arab executive meghívását a nemzeti arabok tanácskozásának ülésére, mert nem azonosították magukat az arab executive politikájával és választási szisztemájával.

3 zsidó leányt, akik nem tudták felmutatni bevándorlási certifikátjukat a haffal rendőrség őrizetbe vett és kiutasításuk céljából egy olasz hajóra szállított. Az olasz hatóságok nem akarták a partraszállásukat megengedni, úgy, hogy a szerencsétlen leányok 3 ízben telték meg Palesztinát és Olaszország között az utat. Jelenleg a beheltemi női fogházban vannak és várják sorsuk további fejleményeit. A Haolam jelentése szerint illegális bevándorlás vétsége miatt jelenleg 50 zsidó nő van a beheltemi női fogházban. A lap erőlyes lépéseket követel, hogy legyen már egyszer vége ennek a tartalatlan állapotnak.

A Mizrahi Világszervezet felhívást adott ki az összes cionista pártokhoz, amelyben fekvőverszűre szólítja őket. Minden párt maradjon meg politikai irányvonalánál, de emelkedjen felül a kicsinyes párt harcra, a jász békeje, a cionista mozgo om nagysága érdekében.

Jeruzsálem 8000 szavazati joggal rendelkező polgara közül 4400 zsidó, 2800 mohamedán és 1600 keresztény. Jeruzsálemben ezidőszakra 65-70.000 zsidó lélek él, közülük azonban csak 10-12.000 rug azoknak száma, akik olyan vannak, hogy szavazati joggal is rendelkezhetnek. Legtöbbjük ezeknek nem vehetnek részt a tanácsválasztásokon, mert nem palesztinai állampolgárok.

Az arab sajtó közlése szerint Emir Abdullah elbeszélte Mohamed Mchaisnin udvari miniszterét, mert ez élesen harcolt a transjordániai zsidó földvásárlások és kolonizáció ellen. A miniszter állítólag az arab sajtó rendelkezésére bocsátotta az Emir és a zsidó szervezetek közötti lefolyt lílos tanácskozások dokumentumait. Mielőtt arról az Emir és miniszterehölke londoni újuk visszatérte után értesültek, a miniszteri azonnal megfosztották hivatalától.

A londoni Tagore-társaság előkészítleteket tett, hogy dr. Rabbindranath Tagore, a nagy hindu Nobeldíjas költő palesztinai utazását szeptemberre megvalósítsa. Tagore már régen kíván tanulmányt tenni Palesztinában.

A palesztinai kormány 100.000 font értékben adott el egy állami telket Tel Aviv városának egy iskola felépítésének céljára. A palesztinai sajtó emiatt élesen támadja a kormányt, amely ahelyett, hogy jelentékeny támogatásban részesítene az egyes városok nevelési ügyét, még súlyos akadályokat gördít eléjük.

Salman Schoken, az ismert németországi cionista nagykereskedő, aki most Palesztinában telepedett le, egy Bialik-irodalmi díjat létesített évi 300 font jutalommal a héber írók és költők számára. A díjat minden évben Tamusz 21-én, Bialik halálának évfordulóján osztja majd ki, az erre a célra alakult bizottság.

A Jewish Agency mellett működő ipari és kereskedelmi képzőiskola vizsgálatot folytatott a palesztinai munkáskérdésben és megállapította, hogy jelenleg legalább 500 kiváló szakmunkásra van szükség Palesztinában, akik munkavezetői minőségben a gyárakban elhelyezkedést kaphatnának. A legfontosabb ipari üzemek, ahol elsősorban kellenek az ipari szakmunkások: a fém, a textil, a cipő, bőr, autókarrészlet, fehérnemű, fa, fog és kémiai gyárak.

Az utóbbi időben cyprusi zsidó vállalkozók számos citrus és narancsot vásároltak össze Jaffában, amelyet azután Cyprus szigetre szállítottak, ahol erős ős narancs és delygőtöbbször termelést kezdenek. Az emiatt szorokban a zsidó telepek 800 dunam földet tiltották be Cyprusból narancsfaikkal. A további ültetések egész július hónapban folytak.

Jeruzsálem és Haifa üzleteinek kirakataira ismeretlen tettesek, az egyik éjszaka horogkereszttel ellátott arab nyelvű antiszemita röpcédulákat ragasztottak. A röpcédulákon a zsidók elleni kereskedelmi bojkottra hívják fel az arabokat.

HOVA ROHAN?

FUTOK sorsjegyemet megújítani s még egy ujat vásárolni,

mert augusztus 28-án kezdődik az osztálysorsjáték V-ik osztályának DÖNTŐ HUZÁSA, amikor is 183 millió lei kerül kisorsolásra

Erdély legnagyobb és legszerencsésebb főúrusítása:
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ
Oradea fiók: Bul. Reg. Ferdinand 11.

Főelárusító:
KERESKEDELMI HITELINTÉZET R. T. CLUJ

Alaptalan misztifikáció a Hoemesznek a „Népünk“ elleni „nyiltéri“ támadása

A legutóbbi időben Erdélyben felburjánzó zsidó lapocsták közül messzire kiemelkedik nyiltvánság, közönségesség szempontjából a Turdán megjelenő és bizonyos körök által ok nélkül patronizált lapocska, amely kis kullancs módjára sokszor akart már belénk csúszni, de mindaddig eredmény nélkül, mert mi sohasem reagálunk apró vagy nagyobb cselekedéseire. Most azonban olyanra velleme dít, amit el tűrni egyértelmű volna, az eset leges beisméréssel.

Idezzel lapnak legutóbbi számában a „Nyiltér“ rovatban egy páratlan hangu, utszéll kifejező-ekőtől hemisgő nyilatkozatnak nevezett főmédvény látott napvilágot, amely elő a „setumerei orth. izr. hítközseg előjárósága“ volt névjegyze. Ahogy előastuk a szerlésektől, rég-imazésoktól túlfűlt izellenseget, ez első pillanában sem tudtuk elhinni, hogy komoly és felad tük súlyosságát csak németeg is érvő hítközseg vezetőit hogyan adhatnak ki a sajtó számára ilyen hangu nyilatkozatot. Nem pedig a ért, mert az emberi és plóne a zsidó józales legegelmibb követelményeinek sem fűtötte meg mértékét ez az ugynevezett nyilatkozat. Érezzük rögtön, hogy itt valami, vagy valakik részéről komisz misztifikáció történt, azal a nem rejtett célzattal, hogy ismert, becsült és szeretett lapunknak ártsón vele. Ha csak a Hoemesz-el állóknak szében, nem méltaltuk volna arra sem, hogy észrevegyük, ahogy eddig is számos esetben tetük.

Visszent előérzélünk nem csall, amikor illetékes számárel körökből tudomásunkra hozták, hogy ez az ugynevezett „nyiltékozi“ nem a hítközseg illetékes körel által lett beküldve a lapnak, mert ilyen felhozatot nem is hozták; nem is hozhatlak. Ennyi izellenséget, brutálitást, egyetlen zsidó erkölcsi testi-től sem szabad, sem nekünk, sem pedig a józan közvéleménynek fellelélezni. A lény az, hogy illetékeltentől és a setumerei hítközég vezetőségének tudia és belegyezése nélkül került ez a cikk a lap bitokába, azal, hogy közölje le. Ez a kis sejtőpapir azonban nem ugy adta le, hogy annak minden konzervenciadjárt vállálja a felelősséget, mert tudia jól, hogy ennek büntelőjogi súlyos következményei leszenk. Ezért rejtelte a mindent kibőri nyiltér rovatba, „amelyben közölkéért a szerkesztőség nem vállal felelősséget“.

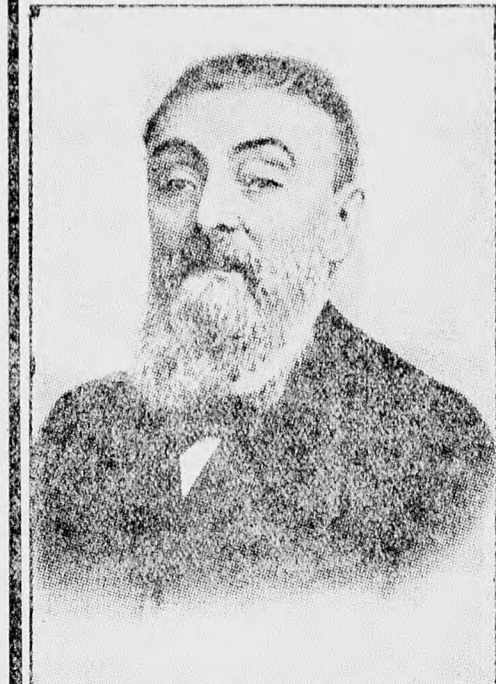
Lapunk szerkesztőségében készen áll a terjedelmes és minden részletre kiterjedő alapos válasz azoknak, akik ezt a súlyos támadást lapunk ellen eköztelték. Amíg azonban nem tudjuk meg minden kétséget kizáróan, hogy kikől ered ez az orvátadás, addig várakozó álláspontra helyezkedünk. Az ügy most a nyomozás stádiumában van és hiszszük, hogy legelőzelebbi számunk megjelenéséig feljelen tisztázza leszenk azok a homályos kérdések is, amelyekre jogosan vár válasz Erdély zsidó közönsége.

Addig is ki kell jelentük, hogy a Hoemesz ludassága minden kétséget kizáróan bízonyos és mély megvetéssel és felháborodással utasítjuk vissza mindazon gonosz alnunkát, amelyet ez a lap ellenünk tanusít. Tudjuk jól, hogy a zsidó öszvéleménynek megvan a kelő véleménye arról a heti izullusról, amelyet ez a lap jelenl a zsidó közéletben. Érezzük és már most bátran állítjuk, hogy ugy lepunk, mint annak szerkesztősége a legnagyobb büntélet megszerzésével kerül majd ki ebből zarából és bizonyos az is, hogy amikor san a szégyenbőlyeg sülte, akik bent perfid módon megfádatlak.

zság kidertül és látni fogja minilyen boszorkánykonyhából komamadás is és visszafelé sült lótan, azokat találja majd el, demlik.

nyvi a választunk!
Népünk« szerkesztősége.

Az URODONAL-t RHEUMA... KÖSZVÉNY... a világ legkiválóbb orvosai írják elő

ISCHIAS...
A töltés hűgysavat tartalmazó vér veszélyt jelent **MIÉRT?**

A vér állandóan kering mint Lancerennek, az orvosi akademia volt elszervezetünkben és a szerkesztésére életfontos elemeket szállított. A világ legkiválóbb orvosai írják elő URODONAL-t. A világ legkiválóbb orvosai írják elő URODONAL-t. A világ legkiválóbb orvosai írják elő URODONAL-t.

Bátran állítjuk, hogy az URODONAL elsőrendű hűgysavoldó szer. Hiszen 35-szer hatásosabb a lithiummal.
Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban

Egyesületi hírek

A stari síváci (Jugoszlávia) hítközsegnek temploma, meg a múlt év május 23-án összedőlt, a nagy csőcséleket folytán. A hítközseg elnöke, Lazarus Vinosz idős és miniat nem kímélt örökségül, faradhatatlan munkásságot, Stein Jakob, Rosenfeld Jari és Stein Adolf hítközseg elnökök a templom újraszervezését ügyet annyira elvették, hogy folyó év május havában hozzaloghatlak egy teljesen új modern imaház felépítéséhez. Az imaház immár be is van rendezve, azonban a teljes felszerelés, a kelő anyagok hiánya folytán még nem birtánhetők meg és így az imaház felszerelését is egy későbbi időpontra kellett halasztani. A hítközseg érdeklében bügön fárasztó vezetőség reméli, hogy a hiányzó összeget a közeli jövő hónapok alatt a hítközseg tagok adozatkeszere után meg össze fogláz tudni gyűjtés és a teljes felszerelés után, az imaház teljes felvétel is meg fog történni. A hítközseg vezetőség ezután is hálás a hítközseg tagok mindazoknak, akik adozatkeszere eddig is hozzájárultak az imaház felépítéséhez.

A Csehszlovák Mizrahi országos választmányát a július 12-én tartotta Közönségi gyűlés, mely összejövénél az ország-beli szlelektől üvázsmány tagjai nagyobb számban vettek részt. Hosszabb vita tárgyát képezte a Mizrahi világszervezetben történt szavazás elbírálása, a lembérgi világszervezet elnöke, a zsidó delegátusok instrukciója stb. Vég redményben a választmány egy javaslatot fogadott el, amelyben a világszervezet elnökét figyelmeztették, hogy a Csehszlovák Mizrahi, programjához híven elitti minden szakadásra irányuló törekvésekben bügön fárasztó vezetőség reméli, hogy a hiányzó összeget a közeli jövő hónapok alatt a hítközseg tagok adozatkeszere után meg össze fogláz tudni gyűjtés és a teljes felszerelés után, az imaház teljes felvétel is meg fog történni. A hítközseg vezetőség ezután is hálás a hítközseg tagok mindazoknak, akik adozatkeszere eddig is hozzájárultak az imaház felépítéséhez.

Kosicén folyó hó 12-én a Harmon féle éteremben tartott Eichenbaum elváratlak nagyobbabaszabú előadását a p leszállási viszonyokról. Eichenbaum egyike a legnépszerűbb misztifikátorok, nagy tudású juda-sal rendelkezik és csak az utóbbi napokban bocsátott ki egy köriratot, amelyben az ortodox rabbi által leszi felelőssé a zsidó nyomorért, a zsidóság szétfagyásáért és azért, hogy a palesztinai munka egy ideig nem állt nagyobb méretre. Az érdekes és tudományos előadást nagyobb közönség hallgatta végig nagy érdeklődéssel. Tudomásunk szerint Eichenbaum Palesztinában kívén telepedett el és minálty egy mód fog adtat, hogy régi fényleges cionisták is kaphalnak certifikátot, egy családijával együtt telepezzék Erez Izraelben.

Az ungvári stasquo hítközseg elnökségéből hosszú huzavona után jóváhagyta a körkötöttségügyi miniszter Tudvayfényeg ez, a volt Magyarország egyik legnépszerűbb neológ gyűlése; első rabbija dr Klein Mór, dr Kiss Arnold budai főrabbi apja volt. Az alap szabályok jóváhagyásának jelentőségét ad az a körülmény, hogy az ortodox hítközseg elégedetlenjeknek egyezse belep az új hítközsegbe.

A bardejovi (Bárita) hítközseg a nemrég elhunyt Hilerószann főrabbi örökét, ennek háral fölülte be. A vezetőség válassza elon a lapok egy részét kiköfösö vod, mira a hítközseg vezetősége lemondott. A közeli napokban kerít sor a tisztított lögylésre. A hítközseg folyamó része azonban ma is az új főrabbi mellett foglal állást és így minden valószínűség szerint békesen megoldóik ugy a főrabbi, mint a dajen és a hítközseg vezetősége problémája.

A zágrábi Aguda országos szervezetének tagja, N. Schrebnitz vezetésével a jago zóvia agudista vezeték propaganda utra indultak a helyi csoportok fokozottab megszerzése céljából.

Subotican G Winkler tartott német előadást a valóság zsidóságú tju tozoglának keretében, rendkívül nagy sikerrel.

A trnavai izr. hítközseg (Csehszlovákia) Rus Chodes Elitkor, ugyanazon a napon, amelyen 38 évvel ezelőtül kielték hivatalába halhatatlan nagy popuk-i, Rabbi Meir Steint, installáltak üdőtül, dr Duschinszky Arntal a trnavai rabbiakéba. A hítközseg deputációja Jellinek Miksa hítközseg elnök vezetésével auli már Galánán várta a nagy kísérettel érkező tju papot és onnan hosszú autorsorban letek meg az utat Trnaváig. A város határában, a kivonult cserkeszek fogadták az érkezőket és az ünneplő közönség sorfala között vonultak a fényes n kiválgtított és felkészült templom elé. A városi tanács elnöke és a Szent Terákkal fogadták, majd Neuzadt Emil templomelőjáró üdvözölte. Fax főkánor honatitia a Ma-Tououl és vonult be a listal pap baldachin alatt a templomba, aol dr Rosenfeld Adolf hítközseg elnök üdvözölte beszéde mellett adta át a rabbiakéba és a szöszeket és felkérte, hogy mondja el székfoglaló beszédét. A templomban ugy a stasquo, mint az ortodox hítközseg aprala-megya jelen volt, de megjelentek a város köldősége, a polgármester, a hatóságok, a főzolgabíró, a katonaság, a városparancsnok, a felekezetelek egyházi és világi elnökeik, az iskolák igazgatóik vezetése alatt. Küldöttséggel képviselték megukat az érsekújvári, a galántai, szegedi, vágolyhegyi, trencseni, pozsonyi, szentlőkyvári, rákosvári, nyitrai stb. stb. hítközsegek. Megjelent a Ormeindoband küldöttsége dr Stein Viktor elnök vezetésével, valamint a szlovákiai felekezeti sajtó képviselőia kívül a npi-lapok tudósítói is. A székfoglaló beszéd általános és nagy tetslért váltott ki és utána a deputációk hosszú sora tiszteltelt előlte. Délután 4 órakor ezére mező tju megjelentek kiből házaságú a listal pap b. e. Rabbi Meir Stein leányával, Bettyvel. A »Beacon«-i Prof. Sámuel Klein, jeruzsálemi egyetemi tanár, a házaságöttes szerlatóvá Duschinszky rákos-palotai, Golten hágyási és Schoefer nyitrai rabbi vezeték. Utána négyszáz lerlekes bankot vot, amelyen a megjelent 12 pap drocien kívül számos felszólalás hangzott el. A hítközseg a papokat utonnan átalaktaita és fényesen berendezte Szlovenszko zsidóság pártállásra való tekintet nélkül nagy várakozással és reményekkel tekint az új pap működése elé.

főzéstől orja hó-ét táplálja Szt. László fertőtlenítő toalett szappan

RÖVID HIREK

LONDON. A Bnei Brith páholyok az elmúlt héten tartották Londonban tanácskozási alkalmat, amelynek legfontosabb tárgysorozata a nemzetközi zsidóság segélyezésére volt. A részletekben kitérünk arra, hogy a Bnei Brith páholyok az egész világon rendkívül sokat tettek a menekült német zsidók érdekében. A Bnei Brith páholyok elhatározták, hogy nyilvános petíciós mozgalmat indítsanak a német zsidóság jogairól és felkértek az Egyesült Államok elnökét, hogy intervencionáljon a német kormányon a zsidóság jogainak visszaállításáról. A Bnei Brith páholyok a palesztinai zsidó bevándorlás kérdésével is foglalkoztak és említték a fordulatokat a kormányhoz a zsidó bevándorlás kvótáinak feloldása érdekében. — A nemzetközi diákszervezet (ISS) új létesítő szervének közölte a genfi központi irodával a világszerte vezetőségének nevében, hogy a jövőben minden országban meg kell szervezni a német szervezetek a határokon átívelő munkáját, hogy a nemzetközi zsidó unalomra ne kerüljön a zsidó diákok, hanem a nemzetközi diákszervezet legmunkábbban álljon.

KONSTANTINÁPOLY. A törökországi pogromok zsidó áldozatainak a Jewish Agency 40 palesztinai orvosi tífikét küld.

BÉCS. A Creditanstalt az elmúlt héten 80 zsidó tisztviselőt bocsátott el. A leépített zsidó banktisztviselőik érdekében történt intervenció nem vezetett eredményre. A bécsi zsidóság körében megjelent indult a támogatásra, ennek azonban praktikus eredményt még nem hoztak. — A romániai turizmus határozta bécsi zsidó sportklubot, a „Hakocho“ nagy ünneplésben résztvevőket híveit. A Hakocho mint ismeretes 14 ezer készlettel látta el Romániában, amelyből 13 at meggyert.

VIZSNITZ. Az elmúlt héten északkeleti idején a vizsnitzi főrabbi lakásába felgyógyított banditák akartak behatolni. Az arra járó észlelte az orvosi látogatásukat, ennek azonban praktikus eredményt még nem hoztak. — A romániai turizmus határozta bécsi zsidó sportklubot, a „Hakocho“ nagy ünneplésben résztvevőket híveit. A Hakocho mint ismeretes 14 ezer készlettel látta el Romániában, amelyből 13 at meggyert.

BERLIN. Dr. Salom, a berlini revizionista párt vezetője Slavsky szabadfőrendes uraságát alkalmat megnyitotta beszédre, amelyben többek között a következőket mondta: Mi revizionisták is kívánjuk, hogy Arlosorff egyike elnyerje a fület és a díjat az igazságszolgáltatás kezébe. Aki ismerete Arlosorffot közelébről, az benne meglátja a zsidóság vezetőjét. A banditák erre elmenekültek.

MOSZKVA. Négy zsidó párttagot kizárték a kommunista pártból, mert gyermekeiket megmérgezték és minjárt engedélyezték házukban. Védkeztek, hogy a „bűncselekmények“ idejé alatt nem tartózkodtak otthonukban — semmi sem használta.

RIGA. A lett kormány megszüntette a zsidó nevelésiügyi bizottságot, amely eddig a zsidó iskolák fölött ellenőrzést gyakorolt. A nevelésiügyi bizottság helyébe kormánybizottságot állított, Willenberg igazgató vezér személyében.

BERN. A jeruzsálemi zsidó egyetem vezetősége Weimann professzor elnöklete alatt összeült Zürichben. Jelen volt számos zsidó tudós, köztük sok amerikai és angol professzor is. A vezetőség elhatározta, hogy a jövőben a jeruzsálemi egyetemet, különösen a gyógyszerészeti fakultást, a többnyire Németországból emigrált tanárok által irányítsa.

PÁRIS. Afganisztán párisi követségére az újabb hírek kedvést írták, hogy mennyiben felel meg a valóságnak az, hogy az afgán kormány rendelete értelmében a külföldön élő afgán zsidóktól meg kell vonni az állampolgárságot. A követség közölte, hogy Afganisztánban a zsidók teljesen polgári az országban. Ilyen értelemben tehát, so sem lehet kivételesen bémáncdórol. Arról van mindössze szó, hogy több zsidó illegálisan szerelte meg az állampolgárságát és most külföldön afganisztáni utóélettel tartózkodnak. Ezt kell a követségeknek bevizsgálni és kizárólag csak a szabálytalan utóélettel vonjuk vissza. Az afgán követ nyilvánította egyáltalán nem halott meggyűlölet — különösen, ha felidézzük a közelmúltban éppen az afganisztáni hatóságok által inszercélt antiszemita klengéseket.

KRAKKÓ. Hirt adunk arról, hogy a Brith Trumpeldor világgözetelése augusztus 26-án szeptember 3-ig Ungváron fog tartani. Az engedély megszerzése tekintetében azonban akadályok merültek fel, ami miatt a konferencia rendezőbizottsága a világgözetelést megtagadta Krakkóba helyezte át.

KUBA. A kubai kormány Roberto Namer zsidó diplomát nevezte ki hatvani, palesztinai kövételvé. Ez az első eset, hogy Kubában zsidó áll a diplomáciai tiszten.

Házasság. Dávidovits Mancsi, az oradeai Celrota Mizrachi vezető legja és Indig Jerő Sighet, h. h. 26-án vasárnap tartják egybekelési ünnepségüket Oradeán.

Az új tanévre az összes iskolákhoz közel lakó, igen megbízható és szigorúan orthocsalád teljes ellátására a fűgy leány tanulókai jutányosan állással. Friedmann Kálmán Oradea, Str. Nicu Filipescu (Szarvas ut) 7. a.

Chirleşti, Tipografiei Komănesci, Oradea, Alcea Komai No. 2. — Telefon 87.

ZSIDÓ HUMOR ÉS KISZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Jel és csoda

Az utóbbi időben sok szó esett a rebek működéseiről és egy ilyen vilá sora vétele felvált a kérdés, hogy hogyan van az, hogy a rebek nem tudnak tanulni? Egy lástúdo erre így felelt: Meg van írva: ... venosom lechu ósz ó mófész és adni fogok nekéd egy jelt vagy egy csodát. Felmentül tehát a kérdés, hogy miért van ebben az isteni szövegben az „ósz“ (vagy) hiszen mondható egyszerűen „ósz mófész“, adni fogok jelt és csodát. Ezen ebből a megkötésből lehet ki azonban, hogy ha valaki tud egy „ósz“ (jelt, jelt, azaz tanulni) akkor nem tud „mofész“ (csodát), ha pedig valaki csak „mofész“ csodát tud, akkor nem tud „ósz“ (tanulni).

Vezérek és kutyák

A babylon Talmud „Szote“ ben olvassuk a következőket: A Mosis megkeresése előtti időben a nép vezetői, kutyához hasonló hasonlatok. — Ezen mondat értelmét, egy kiváló tudós a következőképpen adja: Meggyehetünk már, hogy ha egy főbírókötő sátekocsiára megy és a kutyáját is viszi magával, a kutya általában a lovak előtt futkos, mintha ő edna meg a lovaknak az utrónyt. Azonban szaladás közben mindig hátrahagyja a „bocsis kézművesdalaiból“ lesi, hogy merre megyen. — Így van ez a vezérekkel is. Ok elől vannak, irányt szabnak a népeknek, azonban mégis lesik a nép kívánságát, hogy melyik utca akarnak haladni...

Hányféle szolgálatot tesz egy zsidónak a zsebkendő

Csak kevesen tudják, hogy egy jár bor zsidó egyszerűen meg sem tud élni zsebkendő nélkül. A tudó mány meg nem derült teljes fényt arra, hogy mennyi mit dekre célakra használják ez a különös ruhadarat, de a következő 16 esetet már sikerült feljegyezni. 1. Használják egyszerűen, mint zsebkendőt. 2. Garitnak az imádkozásnál. 3. esernyőnek, ha szombaton esik az eső. 4. legyezőnek, ha nagyon meleg van. 5. szivacsnak, ha utasosan izzad. 6. szűrőnek, kidus hort szűrni. 7. nadráglárolónak, ha a nadrág csuszni kezd. 8. szalvétának, 9. törülközőnek, 10. Jogi ténynek, mikor egy zsidót a két fél összekötésére szolgál. 11. előadásznak, a lakodalmas műveténél. 12. sorsdöntőnek, ha valamelyes eldöntésre sorolt huznak. 13. kancsukának, amikor az apa elveri vele a fiát. 14. párnának, ha szőbb vasuti ut alkalommal. 15. nyakkendőnek, a Bszahmidrásból való lávozás alkalmával. 16. sapkának, ha elvész az éjjeli kapele.

A jó tanács

Szimebe a siker (részes) fuvaros elmegy a rebbehez, aki arról volt híres, hogy legálább is olyan jó orvos, mint rebbe. Szimebe ugyanis elhatározta, hogy nem iszik többet és, hogy állhatatos tudjon maradni — erre kilt neki a rabbi tanácsa. Szeggyeli azonban neki megmondani, hogy tulajdonképpen mit akar is így kezni: „Adj nekem rabbi valami orvosságot a vérős orr“ — „Honnak képződött neked a vérős orr“ — „Hát, az orr“ — „Hányára az ivóló“ — mondja a rebbe. „Ha így áll a dolgot, mondja gyamallanul a rabbi, akkor kiléno tanácsom van számodra. Igaz, még többet és akkor nem piros, hanem kék lesz majd az orrod“.

Árja-kérdés

Két beteg fekszik egyik pesti kórház betegszobájában. A betegség rosszabbik felén már túl vannak és sokat vitatkoznak. Főleg az árja-kérdés foglalkoztatja őket. — Na és mondi, — szól az árja — maga vissza, menőleg meddig tudja bebizonyítani árja-származását? — Hát, hogy osztite lenni, — válaszolja a másik — csak két három nemzedéken át, ott mintha elváglék volna.

Jámbor óhaj

Két pesti hitorsosunk megy az uccán és arról ábrándoznak, ki mi szeretne lenni. — Az egyik végre azt mondja: — Én király szeretnék lenni. — Kirely? Miért épp király? — Mert ha én király volnék, nagyobb büvedelem volna, mint a királynak. — Hogy-hogy? — Nu, azonkívül, hogy az enyém lenne a király minden jóvedelme, ne felejsd el, hogy én még seker is vagyok Paksra.

Talpraesett válassz

Reb Jozsef valami peres ügyből kifolyó heragudott a rabbira és megfelleledkezve a teletől, így szólt: — Ne, azt mondhatom, ha itaim lerbulóbbat rabbinak adnám. — Ez szép magóló, — szólt a rabbi, de lájja, a kedves apja nem így gon.

A legkönyvelelérhető

Egy vidéki Bukaresbete érkezik ron meglát egy zsidó kinevésűt és kérli: — Lieber Herr, szeretnék a legkönyvelelérhetőt megkapni. — A másik prompt: — Hängen Sie sich!

— Telefon 87.

NEPÜNK

MEKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA. Szerkesztő: Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTAN. Telefon: 440.

A genfi zsidó világgözetelése

Jönnek a hírek a híres svájci városból, a zsidóság világgözeteléseiről, amely tulajdonképpen csak megindította annak a grandiózus világgözetelésnek, amelyet a jövő évre terveztek azok, akik a világ ösz-zsidóságának összefogását fogosnak és ész-szerűen szorgalmazzák.

Nehéz volna még távirati stílusban is ecsetelni a világ zsidóságának mai tragikus helyzetét. Mindenekelőtt a „mai“ szó mellé azonnal kérdezzük önmagunktól, hát mikor volt a világ zsidóságának könnyű a helyzete. Szóval! — ez lehet az igaz és egyedül válasz. Aki talán nem tudná, vagy egy pillanatra is kételkedne ebben, az legyen elő a zsidó történelmet és könyves szemmel és összefacsarodott szívvel fogja ellsmerni állítsunk tragikus igazat.

Mai helyzetünk azonban sokszorosán tragikusabb, mint bármikor. Szerencsétlen azórt, mert hiszen helyzeti energiánk mindenkor odagravitált, ahonnan további lét-fenmaradáshoz erőt meríthetünk. Ha kellett, ott volt a Tanház, ha kellett, becsukódott a gettó kapuja, mint törékeny vírág helyre és övölt is néha, ha a pillanatnyi lehetőség megkínáta. Aztán jött a „felvilágosodottság“ a „demokrácia“ kora. Kikerültünk onnan a szűk falak közül. Napjainkban pedig a való helyzet, hogy ahol kikerültünk a gettóból, ott vissza igyekszünk szorítani bennünket, ahol pedig még benne élünk, ott ki akarnak jűsíteni bennünket. Sem kint, sem bent nincsen nyugalom. Lázasan és féltőn k-rezzük a kővezető utat és aig találjuk. Féltünk ögynünk, megállótunk, sem előre, sem hátra nem tudunk jutni. Féltünk és vádoltatunk ögynünk: s riadtan kérdezzük, merre és hova, kik a barátaink és kik az ellenségei? Vagyis: ellenségünk — ez egész világ. Barátaink, elenyésző csekély számban vannak. De hiszen mi magunk is ellenségei vagyunk önmagunknak. Ebből ered azután az a szerencsétlen adottság is, hogy mi magunk is mesterséges torlaszokat emelünk életlehetőségeink kikutatási útjára.

Ime: a genfi konferencia. Mennyi vita, szűthúzás, véleményeltérés a sokrétű zsidó táborban. A berlini állampolgárság, a lengyelországi gettózsidó, az amerikai „felvilágosult“, sőt mi több, még a cionisták, meg ezernyi más párl-árvanyat, vírágélet, lefoglalás, stb. állnak konverzában egymással és hosszú hónapok vitája kellett ahoz, hogy egyáltalán eldöntődjék: kell-e nekünk zsidóknak összefogni, hogy elsrjuk panaszainkat és keressük a kivezető utat. Végre összegyűltek Genfben. És napirendre került a sok égető probléma. A német zsidók helyzete. A soarvidéki zsidók kérdése. A zsidók kisebbségi problémái, jogai és jogtalanságai. Az oroszországi zsidóság helyzete. Az antiszemitizmus elleni küzdelem. Minden kérdés egy-egy négytől tíz óráig tartó konferencia.

Megoldás? Nem lehet egy-két napi ragyogó szónoklattal elintézni. Mégha a világ legokosabb zsidói is összehitlénének. Mégha valamennyien össze is fognak, mégha csupa igazi testőri ölelés is volna az egész genfi konferencia.

éneke. Jaj, mennyire kell, hogy egy kicsit kisírjuk magunkat. Hogy kipanaszkodjuk magunkat, hogy a világ előtt tanufelét adjuk annak, hogy pöközünk a nagy tűzvészben, amely állandóan gyujtja roszkadozó házainkat. Belől — visszavonás. Kiölt — tengeri ellenség. Legutóbb Genf álljon — a maga világgözetelése. Nem baj, ha csak beszélnék. Mert előbb volt mindég az — amiből utólag kishajadt a toll vírág. Csak beszéljétek zsidó testőreket. Mert sokszor a siránkozástól is megkönyebbül, a sokat zaklatott beteg és fájo zsidó szá...

A klat cionisták világgözetelése Krakkóban

Krakkó, Augusztus 26 és 28-ka között folyt le Krakkóban a klat-cionista szervezett világgözetelése. A krakkói konferenciának rendkívül nagy jelentősége van a klat cionista mozgalom szempontjából, mert ezeken a tanácskozáson tisztázzák azokat a nagy lényegű kérdéseket, amelyek különösen a legutóbbi kongresszus óta a klat cionista táborban felmerültek. A cionista mozgalom ugyanis az utóbbi évek során éles ártétegeződésen ment keresztül, egyrészt a jobb, másrészt a baloldali irányban és ez az ártétegeződés legérekenyebben a közéletben járó, politikamentes, klat cionisták körében. A cionizmuson belül felmerült éles ellentétek likvidálására viszont legalkalmasabbak a klat cionisták lehetnek, mert ők tudják legjobban áhírdani a jobb és baloldali hibáit és egyengethik a népi egységfront utját.

A klat cionistáknak azonban saját táborukban is sok megoldásra váró problémájuk van. Mindenekelőtt a klat A. és B. csoportok közötti ellentét. Majd pedig az ifjúsági kérdés, ahol ugyancsak szakadári törekvések nyilvánulnak meg. A palesztinai ifjúsági szervezet a „Hano-r Hacioni“ rövidlét ezeltől megpartolt konferenciájának utóhatásától infelzett a klat cionista szervezethez, amelynek nemteljesi ése esetén az ifjúsági szervezet elválna az anyaszervezettől. Az ifjúság azt kifogásolja, hogy a klat-cionisták táborában egyre többnek vannak az olyan elemek, akik párlipolitikát visznek be a mozgalomba és meghamisítják az igazi cionista gondolatot. Addig is míg az ifjúság utóhatásait ellenfelől kérései nem kerülnek tárgyalás alá a „Hano-r Hacioni“ tartózkodó állapontot foglalt el a klat-cionista szervezettől szemben.

A konferencia határozatairól lapzártán még nem érkeztek jelentések. Lelőkezelebi számunkban a konferencia lefolyására még visszatérünk.

A Mizrachi nagytanács ülése Lembergben

Lemberg. — Formai akadályok miatt csak pár napos késéssel kezdhette meg a Mizrachi nagytanács ülésezését. — Rabbi Amiel (Antwerpen) egy nemzetközi vallásos front megalakításának tervét terjesztette a konferencia elé. A vallásos egység létrehozásának első főlétele azonban az, hogy az Aguda is csatlakozzon az egységfronthoz. Tárgyalta még a nagytanács a Mizrachinak a Wad Leuniból való kilépését, valamint a hivatalos Mizrachi állásfoglalását a „Torá weawodah“ mozgalommal szemben. A nagytanács egész sor politikai és szervezeti határozatokat dolgozott ki. A szervezeti határozatokban energikusan állásfoglalnak az összes Mizrachi szervezetek egysége és zárt sága érdekében. A nagytanács tiltakozott a palesztinai bevándorlás előlötözése és az illegális bevándorlók ellen folytatott

hajsza ellen. Ugyancsak tiltakoztak a tervezett palesztinai parlament élebeléptetés ellen. A konferencia foglalkozott Ostrowski rabbi ügyével is, aki a Mizrachi határozata ellenére benmaradt a Waad Leunib és külön szervezettel létesített. A nagytanács megállapította, hogy R. v Ostrowski a Waad Leunib nem képviselheti többé a Mizrachi szervezetet. Elhatározták, hogy Ostrowski fejelemelésiért mielőbb bíróságra elvitték. Erre a célra egy bizottságot létesítettek Rabbi Berlin, Rabbi Gold és Rabbi Brodt részvételével. A Mizrachi konferencia elhatározta, hogy Niszan hónapot Mijonidesz szüleiére nyolcszázadik évfordulójának emlékére „Rambam hónap“ proklamált. Ebből az alkalomból Mijonidesz összegyűjtött írásait foglalkoztatja a rabbi, Fischmann szerkesztése